

Gospodarka rynkowa czy orientalny bazar? Charakter rzymskiej ekonomii na podstawie dystrybucji amfor w Italii

Jaka była starożytna gospodarka? Czy przypominała współczesną gospodarkę rynkową czy raczej orientalny bazar? Czy prawo popytu i podaży mogło obowiązywać w rzymskiej rzeczywistości gospodarczej? A może raczej elity ustalały ceny towarów? Czy handlarze dbali o maksymalizację zysków? Czy przepływ informacji i transport towarów były wystarczająco rozwinięte, aby umożliwić integrację rynku? Oto pytania, które od lat nurtują badaczy starożytnej gospodarki rzymskiej. Odpowiedź na nie to kwestia kluczowa w tej dziedzinie nauki.

Celem tego projektu jest udzielenie odpowiedzi na te pytania, dzięki analizie dystrybucji starożytnych pojemników transportowych w Italii (1-700 n.e.) i porównania jej z przybliżonymi kosztami transportu dostarczonymi przez ORBIS, czyli komputerowy model imperium rzymskiego. Według teorii ekonomicznych, gdy handel opiera się na zasadach rynkowych to cena towaru (w starożytności zależna głównie od kosztów transportu) odgrywa główną rolę, co oznacza, że importuje się głównie produkty żywnościowe o niskich kosztach transportu, bo nikt nie kupi np. zwykłego wina za cenę zwiększoną przez koszt transportu dziesięciokrotnie. Jeśli cena ustalana jest odgórnie, dystrybucja nie jest zależna od kosztów transportu. Dlatego projekt ma na celu sprawdzenie, czy można powiązać dystrybucję amfor, w których przewożono podstawowe produkty spożywcze z ich kosztami transportu.

Projekt ma na celu również wykorzystanie analiz komputerowych (takich jak analiza regresji oraz modelowanie agentowe), które pomogą w przetwarzaniu danych archeologicznych i pozwolą na dokładniejsze przetestowanie rezultatów przy użyciu zaawansowanych metod statystycznych. Dlatego projekt ten jest ważnym krokiem naprzód w badaniu starożytnej gospodarki, a dzięki połączeniu tradycyjnych i innowacyjnych analiz dostarczy nowych i solidnych argumentów w naukowej dyskusji na temat natury gospodarki rzymskiej.